

Hírek

A „TÖRÖK” külföldön - ma és egykor

Pánti Irén: A TÖRÖK című cikke nyomán
Háttéranyag a szerző a Szitakötő folyóirat, 2019/4819 számában megjelent cikkéhez.

Manapság már így olvasunk híreket, de régen...

A MAGYAR HÍRMONDÓ

Alapító: Rát Mátyás evangélikus lelkész

Pozsony

1780. Bódog Asszony havának első napján, szombaton

A világnak mostani állapotja

Szokásos hírírónktól

Lovag, nemes Kempelen Farkas külföldön

Ki van a gépezetben? Embertörpe? Lovag, nemes Kempelen Farkas külföldön vizitáltatja, Felső Császárné Asszonyunk kívánsága által megalkotott sakkozó TÖRÖK embergépét. Britannia, Fraczia, Német és Amerikai honokban vitték körbe a csudamasinériát. Az Anglius tudósok nagy igyekezettel kíváncsian szemlézték a török mechanikáját. Írtak róla olyan cikkeket melyek a fortélyt leleplezni szándékoztak. De nem leltek benne embert, sem törpét, csak drótot, madzagot, kereket, billentyűt.

A Török ez idáig minden próbálkozó sakkjátékoson fényes diadalt aratott. Ámulatba ejtve minden rendeket. Sokan kísérték a játékokat nagy figyelemmel, hátha rájönnek a „boszorkánymester” Kempelen titkára. Miként lép, gondolkodik, kommunikál, közben bodrosan, pipál a török bábu. Titok maradt ez idáig a nagy tudása. Kérlelték pedig a jó, Kempelent sokan feddje fel a gépember működésének rejtelmét, de mosolyon kívül mást nem kaptak meg a lovagtól.

Keress a fenti szövegben!

Olvasd el figyelmesen a fenti újsághírt, majd keress szövegében **igéket**, számodra ismeretlen szavakat. Nézz utána a jelentésüknek!

Érdekesség:

- ❖ Az első Magyar nyelvű újság 1780. Bódog Asszony havának első napján, szombaton (1780. 01. 01.) jelent meg
- ❖ Az újság címe **MAGYAR HÍRMONDÓ** volt
- ❖ A lapot **Pozsonyban**, Kempelen szülővárosában adták ki
- ❖ Ez volt az **első magyarul szerkesztett újság**, amelyben a napi eseményeken kívül tudományos, különösen statisztikai és gazdasági jellegű cikkek is megjelentek.
- ❖ Akár a fentiek szerint is tudósíthatott volna Kempelen „sakkautomatájáról”

Kezdetben **320** előfizetője volt a lapnak!

A híreket, újdonságokat ma már ezekre a vezető közösségi médiákra posztolod.
Több millióan használják őket a világon naponta!

Források, felhasznált irodalom:

Pánti Irén : A TÖRÖK, Szitakötő 20194819 szám, 30-31. o.
Kiadó: Liget Műhely Alapítvány, Budapest, 2019. Nyomda:
Keskeny és Társai 2001 Kft.

Fotók, grafikák, kiegészítő információk forrásai:

<https://ligetmuhely.com/>

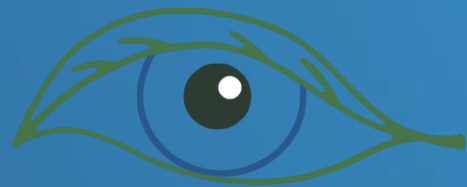
<http://www.tankonyvtar.hu/>

<https://all-free-download.com/>

<https://hu.wikipedia.org/>

<https://www.slideshare.net/>

Munkácsy Mihály Általános Iskola

- Székesfehérvár -

Magyar 4-8. évfolyam

Irodalmi szöveg feldolgozása

Kompetencia alapú oktatás

A bemutató kifejezetten oktatási céllal készült. Jövedelemszerzés, vagy jövedelemfokozás célját közvetlenül sem szolgálja. A szövegek, fotók, grafikák a hatályos magyar szerzői jogi törvény (1999. évi LXXVI.), IV. fejezetében foglaltak alapján kerültek felhasználásra.

Kontóné Egri Julianna

